

Vissa förslag om sänkt skatt på arbetsinkomster och pension inför budgetpropositionen 2024, - Fi2023/01515

Pensionsmyndigheten har synpunkter på två av förslagen

- förslaget att införa ytterligare förstärkt jobbskatteavdrag för de som vid årets ingång har fyllt 69 år och
- förslaget som innebär höga marginalsatser i ett visst inkomstintervall för de som har fyllt 66 år.

Skälen för Pensionsmyndighetens uppfattning

Jobbskatteavdraget föreslås i promemorian, sista delen i avsnitt 3.1, att förstärkas ytterligare för personer som vid årets ingång har fyllt 69 år. Utöver att medföra lägre skatt för denna grupp innebär förslaget att nuvarande regelverk blir ännu mer komplicerat än vad det redan är, eftersom det blir en särskild inkomstskatt för de som har fyllt 69 år och arbetar.

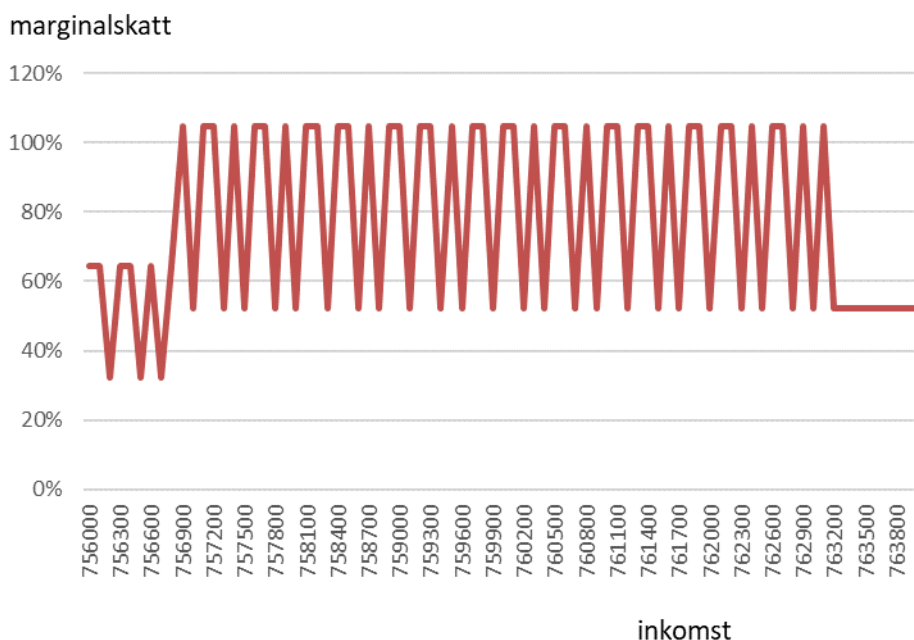
Beskattningen av arbetsinkomster intjänade av personer som uppnått ”riktålder” är redan mycket låg och de aktuella personerna har därmed av lagstiftaren redan givits goda drivkrafter att lönearbeta. Effekten på arbetsutbudet av förslaget är liten enligt promemorian. Pensionsmyndigheten anser inte att den positiva effekten av ökat arbetsutbud överväger nackdelarna som blir följderna av den ökade komplexiteten som förslaget innebär. Det kan vidare finnas risk för att personer, vanligen personer med egna företag eller andra som kan styra ett företags löneutbetalningar, kan komma att ägna sig åt skattearbitrage, om beskattningen av arbetsinkomster skiljer sig kraftigt åt för olika åldrar. Individer kan då välja att skjuta upp en del lön till de år 69. Lön kan hållas inne i företaget för att betalas ut senare med betydligt lägre skatt. Pensionsmyndigheten anser därför att förslaget om ytterligare förstärkt jobbskatteavdrag för personer som vid årets ingång har fyllt 69 år inte ska genomföras på det sätt som nu föreslås. Om regeringen vill sänka skatten på arbetsinkomster för äldre anser Pensionsmyndigheten att det i stället kan ske genom en minskning av skatten på arbetsinkomster från 66 år. Detta vore möjligt genom att förstärka jobbskatteavdraget för personer som vid årets

www.pensionsmyndigheten.se

ingång har fyllt 66 år. Med den konstruktionen undviks ytterligare en ”skatteskala”.

Av promemorian, figur 5.1, framgår att marginals-katten ska sänkas genom att avtrappningen vid högre inkomstnivåer tas bort, som redovisas i avsnitt 1.1. Pensionsmyndigheten vill dock påpeka att marginals-katten ökar i intervallet kring 756 000 – 764 000 för de som har fyllt 66 år. Det är intervallet där den statliga inkomstskatten tillkommer. Marginals-katten i det intervallet blir som högst 105 procent. Problemet med den höga marginals-katten kan lösas genom att det särskilda beloppet är oförändrat i intervallet 13,16–13,27 prisbasbelopp.

Figur 1. Marginals-katt vid inkomst mellan 756 000 och 764 000 kronor för de som är 66 år eller äldre

I tabell 5.1 och 5.2 i promemorian är skattesän-kningen kring 2 400 kronor vid höga inkomster. Pensionsmyndigheten vill dock påpeka att den sammantagna skattesän-kningen enligt våra beräkningar blir betydligt större vid högre inkomster. En större skattesän-kning redovisas i tabell 5.3 och 5.7. Det hade varit önskvärt med en slutlig tabell som visade den sammantagna effekten av förslagen. I tabell 1–2 redovisar vi den sammantagna skattesän-kningen enligt våra beräkningar.

Tabell 1. Förändring i skatt för personer upp till 66 år till följd av förslaget om förstärkt jobbskatteavdrag

Inkomst	Skattesänkning
100 000	0
200 000	-138
300 000	-1 009
400 000	-1 881
500 000	-2 431
750 000	-2 431
1 000 000	-9 074
1 500 000	-24 074

Tabell 2. Förändring i skatt för personer över 66 år till följd av förslaget om ytterligare förhöjt grundavdrag

Inkomst	Skattesänkning
100 000	0
200 000	-130
300 000	-946
400 000	-1 807
500 000	-2 388
750 000	-4 438
1 000 000	-9 043
1 500 000	-24 044

I figur 5:3 faller grundavdraget och det förhöjda grundavdraget ytterligare vid de högsta inkomsterna för de som är över 66 år. Enligt förslaget i promemorian är det dock oförändrat över 13,27 prisbasbelopp, cirka 763 000 kronor.

Övergångsbestämmelser

Pensionsmyndigheten har uppmärksammat att ikraft- och övergångsbestämmelser förefaller ha fallit bort avseende den föreslagna lagändringen under punkt 1.2 i promemorian.

Övrigt

Av 2 § förordningen (2009:1173) med instruktion för Pensionsmyndigheten samt av Pensionsmyndighetens regleringsbrev framgår att myndigheten har ett informationsuppdrag. Uppdraget innebär bland annat att myndigheten ska ge pensionsspararna möjlighet att förstå, förutse och kunna påverka hela sin pension. Förutsägbarheten och konsekvenserna för den enskilde blir allt svårare att överblicka. Det finns för närvarande ett grundavdrag, ett förhöjt grundavdrag, en skattereduktion för förvärvsinkomster, en skattereduktion för

sjukersättning och aktivitetsersättning samt en skattereduktion för arbetsinkomster (jobbskatteavdrag). I fråga om förståelse för och tillämpning av pensionssystemet, där lagstiftningen på skatteområdet är en del, anser Pensionsmyndigheten att mer lättbegripliga regler vore att föredra. Mer komplicerade regler för inkomstskatt innebär ytterligare utmaning i förhållande till informationsuppdraget.

Komplexiteten i skattesystemet har även en direkt inverkan på vår verksamhet avseende förmånerna särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Dessa förmåner ska beräknas med inkomster efter skatteavdrag. Följaktligen krävs utveckling av systemstöd för allt mer komplexa lösningar gällande beräkning av skatteavdrag även hos Pensionsmyndigheten. Kostnaderna för utvecklingen av systemstöd avseende förslagen i promemorian bedömer vi dock som marginella.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Kajsa Möller efter föredragning av analytiker Stefan Granbom. I beredningen av ärendet har analytikern Erik Granseth, verksamhetsutvecklarna Sonila Yliniemi och Linda Nygren samt juristerna Mårten Rye-Danjelsen och Felicia Ljunggren deltagit. I den slutliga handläggningen har även chefen för analysavdelningen Ole Settergren, chefen för juridikavdelningen Lena Aronsson samt chefen för produktionsavdelningen Magnus Rhodin deltagit.

Kajsa Möller

Stefan Granbom